

φ 5

96

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έργου ΠΕΛ.Ι.96 / 1970

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Συνέβη 1969 - Μάρτιος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις). *Ἀνεμοδούριον*.
(παλαιότερον ὄνομα : .....), Ἐπαρχίας *Μεγαλοπόλεως*
Νομοῦ *Ἀρκαδίας*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Δημήτριος Ἐλευθερος* ἐπάγγελμα *Διδάσκαλος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Ἀνεμοδούριον. Μεγαλοπόλεως*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. *ἕως 4207*...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Σπύριος Βασιλόπουλος*...

.....
ἡλικία. *70*.... γραμματικαὶ γνώσεις. *27*.. *Διμοκεῖν*

Σχολερχεῖν. 7... τόπος καταγωγῆς *Ἀνεμοδούριον*.

β) *Γεωργίος Ἐλευθερος* ἕως 60 *Ἀνεμοδούριον*. *Δ*.. *Διμοκεῖν*

γ) *Παναγιώτης Ζαχαρίας* 21.. 65... *ΔΟΗΝ* *Μεγαλάνη*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; *Ὑπὸ ἄρχον. Σελωριεταί' περιοχαὶ αἰτίνες, ἦσαν ὀρεκαὶ καὶ πεδιναί*.....

Ὑπὸ ἄρχον αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; *ἔντη πλάσεων το. κατ' ἔτος*.....

- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *ἔς φρενὶ καὶ πρόσκλη. ὁθλασθῆ. σωρευοῦς*.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; *ἔξιδι ἀριεμένη. Περιουσίαν καὶ προστάζει διὰ τοῦ ἑαυτοῦ του (μερονεομοίρια) τὰ ἑρῶα. διμερῶν αἰσθόντο μετὰ τῶν θάνατον του ἢ ἰδίδοντο εἰς ἓνα διὰ λυμβολαίου*.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἀσχολουμένται καὶ εἰς τὴν...*

γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν......

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *.....*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *ἐργάζοντο καὶ ἄνευ κτλ. ἔθαιρκεν τὰ 2/3 τοῦ ἐκδομήματος καὶ οἱ ἴδιοι τὸν τὸ 1/3 ἐργάζοντο μετ' ὀλοκληρον τὴν οἰκογένειαν.*....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.) *ἀφεντικὸς* Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;... *ἀρχαντζική.*.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;) *εἰς εἶδος*...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζονται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγῆτον ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίαν εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ..... *ἐργάζοντο οἱ ἴδιοι καὶ ἐλάμβανον τὴν ἀμοιβὴν. καὶ εἰς εἶδος.*.....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο.*.....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *ἐπὶ πλείονος εἰς εὐφρότερα μέρη. π.χ. εἰς Μαμόν. Μεσσηνίας.*.....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται. *Ν. Α. 1.* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρ-ματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *καὶ ἡ ἀμοιβὴ καὶ ἦτο εἰς χρήμα ἢ πρὸς ὄντα τῆς ἐποχῆς.*.....

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

*Με ζωϊκὴν κόπρον μετὰ παράχωμα εἴς ...
καλαμῖς ἢ χόρτον πᾶν εἶπεν. δ. αὐτὸς.....*

- 2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρήσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1925*

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *τὸ ἄροτρον ἀπὸ τοῦ 1925*

Μηχαναὶ δὲ ὑψηλὰν

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον; τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *Δίφτερο δι' ἑλίκας καὶ κτήματα. Μονόφτερο μόνον δι' ἰδιώματα κατὰ Κατεμενιάδου*

ἐφ. Λεοντάρειον ἀπὸ εἰδηρῶν Ἀπαεῦ. Καρσεβίωνων

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. *Χεράκι* 4. *Ῥυτί* 7. *Χαβέρι* 10. *Κλειδί*

2. *Κολλοῦρι* 5. *Καρσεβήνι* 8. *Κολλοῦρι*

3. *Κοντζούρα* 6. *Σπιάδα* 9. *Αὐγάτι*

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) *Ἀπὸ ἔτους 1960*

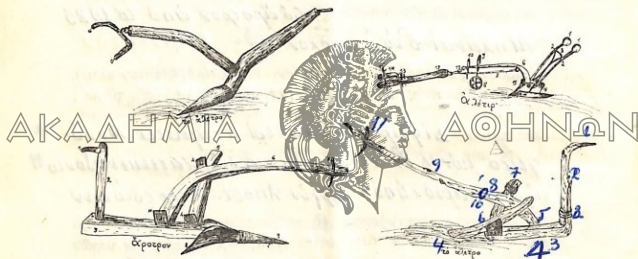
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ *Ἀπὸ ἔτους 1965*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *Ἀπό' ἐτούς 1956*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *ὑπὸς τοῦ ἀντιπ. ματῶνα - Ἰ.ε. ὁ καθ' ἑαυτὸν τοῦ*.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξύλινου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>πρόξυλι</i>	6. <i>φτερά</i>	11. <i>κατιδί</i> .....
2. <i>κουδούρι</i>	7. <i>ζήαθ.γ.</i>	.....
3. <i>κουγκούρα</i>	8. <i>καθεπαρσούδι</i>	.....
4. <i>ὑνί</i>	9. <i>ζαβαρι</i>	14. ....
5. <i>καλοφ.ν.κ.</i>	10. <i>κουδούρι</i>	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

ὑνὶ ἰδίω. δ. ἰ. ὄρα. τὰ χωράφια .....

.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; *Κυρτή ἀπὸ τοῦ*

δαίνο ..... *ΑΘΗΝΩΝ*

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατέσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; *Ξυλινὴ, σιδηρὰ*

.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).,....

*Ξυροκόφι. - Σκεπρί. - ἀρνάρι. - τακτοῦρα
καμφοί. - Πριόνι. - ἀρίδι.* .....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *Βόες* .....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *δύο ζῶα* .....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ἦτο ἀναγκαῖος διὰ τοῦ βόε* .....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.) *1. Ζυγός. 2. Ζεύλες. 3. Πιζεύλια. 4. Λοῦρα. 5. Λουριά.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

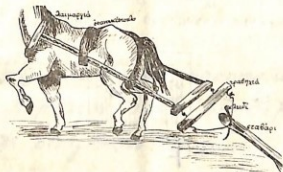
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... *Κρίκος καὶ ρομφί* .....

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *Δὲν γίνεται* ...

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Τὸ ζῶον δένεται εἰς τὸν ζυγόν, τὸν ζεύλεα, καὶ τὸν ρομφίον*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν πόπον σας.....

γυναῖκες.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *οἱ βοῖες με' ἀείμιον ἀπὸ τὰ κέρατα καὶ ἡμίονοι, ἵπποι με' ἐκασμὴν εἰς... καὶ ἰστράνες*.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον; *ἡ λαιμαριὰ, τὸ γρόν, τὸ τραβηχτὶ πιάκον καὶ ἐπὶ λαιμαριὰς, πιάκον ἀρότρου καὶ λαιμρόν*.....

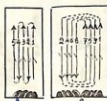
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα; με' σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγράφη καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *Με' σχοινί, δεμένο ἐφ' ἑαυτὰ κέρατα τῶν βοδιῶν... ἢ καὶ ἰστράνες, ἡμίονον ἢ ἵππον*.....

- 4) Σχεδιάσατε πῶς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μέ. κατ' εὐθείαν γραμμὴν ὥς τὸ σχεδιάγραμμα (α).....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ αγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοράδες κ.λ.π.) ; *Με σπορὴν χωρίζονται (μοι-
πτανται) μετὰ αὐλακίαν.....*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μετὰ αὐλακίαν ; *Με.....
αὐλακίαν.....*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μετὰ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ; *Εἰς μέρη ὅπου νὰ πῶ οὐδὲν ἔχω
νὰ ρῖνῃ ἡ σπορὰ μετὰ τῆς ψῶς.....*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὸ ὑνί : καθεῶς, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ....
*Ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τῆς καὶ.....
βαθιὰ.....*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Εἰς ἔλα. λα. ὀργ. ἄγρια λα*.....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

*Ἔνα.. χίρι. διὰ ὅγιμκ. ἐποράν. κατὰ λα. Μάρ-
τιον ἢ. Απρίλιον.. ὅποτε. ὅτο. διβολιζμένον
διὰ. τὰν.. ἐπομένκ. ἐποράν*.....

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ἐκκαρπίζοντο, ἐδιδρασκόντο.. ἐγίνοντο. κατὰ γῆν. κατὰ γῆν. ἐκκαρπίζοντο. κατὰ γῆν. ἐγ. υ. τινεύοντο..

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν αὐτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν....

Ἡ ἐπορά. ἐγίνετο. ἐκαλλιάθη καὶ δὲ ἔμνην. ἀεθροίζον.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχήν; *Γίνεται. ἐν.. μόνον. ὀργωται*.....

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Μέ. τα. δι. σα. -*

μα.. λυμνισκ. μέ. τινευέδες. (τέ. ε. ε. ε.).....

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

*Μὲ εἰδικὴν ράβδον ἐπὶ τὸν βουκέντρον πρὸς τὸ ὄνομα·
 γέται· ζιόδι·*.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ, (σβάρνισμα, διβόλισμα);

*Γίνεται εἰς σβάρνισμα ἢ ἰσοπέδωσις·
 δακτύλιος μὲ τὴν ἀξίνα·*.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων.)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

*ἔχρησιμοποιοῦντο.. ὁ καθεμὸς καὶ τὸ ἑαυτοῦ
ανταπόδοις.. ἐστὶν ἐδάφους.....*

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

*διακρίνεται καὶ ἰσομετρῶνται.. καὶ ὁνομαζοῦνται
ἔννεμοι.*

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

*Ἐπαλοφροῦντο καὶ ποτιστικῶς καὶ
ἐνηλοφροῦντο. εἰς 3-4 χρόνια.....*

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

*Οἱ κτηνοὶ πλ.χ.-
σίκα.. ἐπὶ οὐμίας.. ἢ καὶ ἄλλοι ὅταν ἐγένετο
ἀνάγκη.. καὶ οὐ μόνον.....*

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως.

Μὲ σπέρματα καὶ μὲ φούρες

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

ἔγνετε με δρεπάνι ὀδοντωτό (εἰχ. 1).

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ....

Με δρεπάνια καὶ με μάλας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΕΛΦΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) θερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ....

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ....
Ἡ τοῦ ὀδοντωτοῦ

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *Με...*
ξύλο... τοῦ σιδηροῦς σκελετοῦ ὀνομάζεται
Πηνιόνα

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Οἱ εἰδωροὶ ἀλλὰ καὶ τὰ ξυροτάγια* .....
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἦτο ἐν ἀρχῇ καὶ ἐννεχί-
ζεται καὶ ἐνήμερον* .....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ἀναλόγως μετὰ ὕψος ἐπὶ τοῦ πλεῖστον
σταμάτα διὰ τῆς ἐξή ἀρμετῶν ἀχυρον* .....
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἐπὶ τῆς* .....
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χερίδες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *Ὁὐκ ἀκολουθοῦν. Οἱ θερισταὶ
τοποθετοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα* .....
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίδες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Τοποθετοῦνται
πολλὰ μίαν 12 καὶ 16 καὶ πάντοτε πρὸς
τὴν ἰδίαν κατεύθυνσιν* .....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. *Ὑπομείδονται ἀγκαλιῶν ἢ λιμα-
 ρίαι*.....

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ; *Ἄνδρες καὶ...
 γυναῖκες καὶ, ἔρχεται πρὸς ἔρχονται...
 ἀπὸ ῥῆο λιμνῆς πρὸς ἐπὶ λίμνης ἔρχεται...
 αὐτῶν χειρῶν*.....

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *Ἡμείβοντο με...
 ἡμερομισθίων καὶ εἶδος. Ἡ χρηματικὴ ἢ ἀ-
 μοιβὴ ἦτο 70-100 δραχμαὶ. Τὸ ἡμερο-
 μισθίον ἦτο μετὰ φαγητοῦ. Ἡμείβοντο
 ὀμνῶν καὶ ἐπὶ λίμνης τῶν περιφερειῶν.*

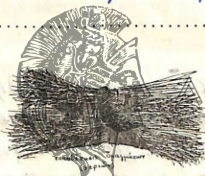
3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *Ὁ ὀμνῶν...
 προφύλαξιν ἐλάμβανον εἰς τὰς χεῖρας. Πρὶν
 ἔρχιστον τὸν ἀριστερόν ἐσταύρωνον τὴν
 μέσην των μετὰ τὸ ὄρθην αὐτοῦ τριῶν φαρῶν*.....

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν..

Τὰ χεῖρα-
 ροῦλα μὲ τὰ ἴδια τὰ εἰτόρι. ἴνῳ. εἰς ἀμα-
 ριὰ. μὲ ἐπάρτα. Παλιν. γορεῖ. ἔρατον.
 50. χερρόβολα. μαδί. τὰ ἔδενον μὲ....
 ἐπάρτα. καὶ ἔματαν. τὰ δεμάτια. τῶν.
 ρα χιρίσκει. διμάτια. χωρὶς χερρόβολα.
 καὶ δίνονται. μὲ ἐπάρτα.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Τὰ ἐνοῦβαλοῦσαν. ἀμέεως. καὶ ὄσαν
 ἔμενον. τὰ ἐχέρ. τῶν. εἰς. γορεῖματα
 καὶ τὰ ἐνοῦβαλοῦσαν. ἴνῳ. ἐπαμένῳ
 ἢ ὄσαν. ἐνοῦβαλοῦσαν.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Η καλλιέργεια
ἐξ 16 εἰς 20 ἡμέρας τοῦ ἔτους 1905. Καλλιέργειαι
μικρῶν ποσότητων ἐξ 20 εἰς 30 ἡμέρας αὐτῆς...
Μέγιστα 30 ἡμέρας... ἄλλα καὶ γρηγορὰ...*

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν, ἢ
φωτογραφίαν. . . *Γίνεται. ὁ βγάλισιμος. με...*
ἄδυνα. ἢ καὶ μὲ ἄροτρον. ἀναλόγως.
εἰς. ἐν ὑάκειν. εἰς. τὴν ἀρσάν. ἐξίστα.
ἢ. καλλιέργεια. ....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σπανοῦ.

- 1) Ἐσυνιζήτετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζῶων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἐσυνιζήτετο μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.*
- 2) Πότε ἐθερίετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον; (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Ἐσυνιζήτετο μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.*
- (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας) *Ἐσυνιζήτετο μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.*
- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικήν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *Μ. Σύνταξις. ἐγένετο ἐξ ὧν ἀγρούς
καὶ τὰ δίδιμον. πρὶν τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου
μὴ καὶ μὴ χρίβεται. ὁ δὲ ἀέρας μετὰ ἀέρος*

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

*Μετὰφέροντα εἰς τὸ ἀλώνι. ἐξ ὀριζήμενων
τάπων. μέχρις ὅτου θεωρητοῦσιν ὅλα
τὰ δειμάτια.*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δειμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; .....

*Ὁ τόπος τοποθετήσεως τῶν δειματιῶν λέγεται
δευκροτάσι. τὰ δειμάτια ἐποθετοῦντο
ἐξ ὠρον χωρὶς καθωρισμένον τρόπον*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; *Ὑπῆρχον ἀλώγια.*

*ἀνέμασεν καὶ ἐντὺ ἐγένετο ὁ ἀλωνισμὸς
τῶν δειματριῶν.*

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; *Κατεσκευάζετο ἐξω τοῦ χωρίου.*

*ἐξ ἄχυρα μὴ καὶ τὰ πύλην ὁ ἀνεμος
καὶ τὰ μύλαι ὁ δὲ χωρισμός (λίχνισμα)*

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἔὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *Ἰακωβον*

εἰς μίαν καὶ ἐφ. πολλάς οἰκογενείας... Ὁ ἄλῳνι. 6 μὲν ἔργατο με ἐφ. α. ἑμείνος καὶ ἄλῳνι. 7. πρῶτος. ὡς ἐν ἔτος, τὸ ἐλλο. ἐξ ἄλῳνι. 8. τελευταίος. μ. ο. 9.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλῳνισμα καὶ πότε λήγει ; *Ἀρχεται*

ἀπὸ. ἀρχαῖς. 10. καὶ λήγει. 15. ἀπὸ. 16. 17. 18. 19. 20.

- 7) Εἶδη ἄλῳνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλῳνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλῳνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδιάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30.*

31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῳνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἄλῳνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλῳνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων) *41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50.*

51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60.

61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70.

71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλῳνιου καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἄλῳνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Μετὰ. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90.*

91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλῳνιστος, ὡς καὶ τὸ ἀπλῶμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

*Η. ὁ παθὲναις τῶν θυμαίων γίνεται κυκλικὰ
μὲν κέντρον τὸν ἀδιανόβουλον ὃ ὁποῖος λέγε-
ται... ἐκτενρός ἢ στυρός.....*

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῖως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

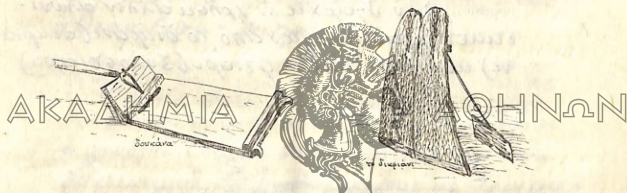
*ὁ λαιμὸς ἐκτενρός δι' ἡμῶν καὶ ἡμῶν οἱ ὁποῖοι
ἤρχοντα γῦρες ἀφ' ὧν τὸ σκαλὶ (αἰλωναρία) ἐ-
κτενρός καὶ τὸν ἐκτενρὸν ἢ ὁποῖος ἀναλόγως τοῦ.*

*ἡλικιᾶν ὡς καὶ ἐκτενρὸς καὶ ἡμῶν καὶ ἡμῶν τὰ
ἐκτενρὸν τὰ τῶν ἡλικιᾶν σπινθηρῶν περισφορᾶς*

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

[illegible]

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωναίμου διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωναίστικόν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμόζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδίων σκληροῦ λίθου ἐξαρτάται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωναισμόν των.

Σημειώσατε, ἔάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἄπο ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιὰ,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγυνομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταγῶν τούτων; δὴν ἀπαντᾷ

τὸν λόγον. μαρτυροῦντες ὁμιλίᾳ καὶ ῥήματι.
 τὰς κοινὰς αἰνὰς τὰς ἐξουσίας τὰς ἀνθρώπων. ὅτι
 ἡγήσατο ἀρμενίαν πόσους. ὅταν ἡγήσασθαι
 τὸ ἐκτελέσασθαι. μέ. ζύστα (τὰ ἐξουσιασθέν)
 αἰνὰς ἔδει. ἐκπύρσον. τὸν μαρτυρῶν.

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; *Ὁ ἀλωνισμός ἀρχίζει ὅταν ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος καὶ ἔρχῃ ἡ ἔσπερος. Τὸ μεσημέρι διαμορτίζεται. Διὰ τὸ πᾶσι βρεῖται τὴν ἡμέραν καὶ ἐπαναλαμβάνεται μετὰ ἀμείνων. Τὸ ἀπογευματινὸν ἔργον ἐκτελεσθῇ. Ὁ ἀλωνισμός. —*

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *Δὲν ὑπάρχει ἐν χρήσει ἄλλαν ἀλωνιστικὴν ἐργαλεῖαν ἢ τὸ ἀπὸ τῶν διχάλων (δουκράνι) καὶ ἐν αὐτοῖς ὁ δούκρος (δουκράνι).*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

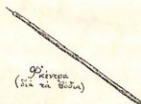

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; *Ρίχνουν τοὺς στάχυν οἱ ὅποιοι βρῆκαν ἐξω πρὸς τὰ μέγαρα τὰ ἀλωνιστικὰ καὶ κατὰ τὰς ἐκτάσεις ἀναστροφῆς (ἀνακατεύουν) τὸ ἀλώνι τὸ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν.*
- 14) Ὅταν ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνοβέργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). *Εἶς... τὴν περιοχὴν μας. ἡ ἀλωνοβέργα πῆρται βίττα ὅχι ἀρμετῶν. μῆκος 31 αἰ. καὶ προσφύεται ἐκτετακτῶς ἀπὸ τῶν κλωστοῦμα τῶν ζώων κατὰ τὸ ὑποπλάγιον. —*

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Ἦνέλει. ἕνα ἀλωνιέμα. καὶ αἰσλουθῇ. ἄλλο. ὅσον. ἑνὲμ. τὸ πρῶτο. εἰς. τὴν. περὶ. αὐτὴν. ἀέλου. πέμματα.*

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθῶν διὰ νὰ ἀποχωρισθῶν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). *Ἵναμιόλεται. Πέματα.*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, κἀλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστοί, οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. *οἱ. ἴδιοι. οἱ. γεωργοί. ὑπάρχει. ἐν. ἑνὲμ. διὰ. πόν. λίγεται. δανεισμένα. οἱ. ἔργαται. καλοῦνται. ἀλωνισ- τες. ὅσοι. δὲ. ἔχουν. ζῶα. τού. ἀλκίουν. σῆ. ἄλλοι. οἱ. ἑρῶοι. πληρώνονται.*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρ- χον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). *Ἦνέλει. με. μαρμάνεμα. ὅσον. τὰ. δὲ. ρεβύ- δια. παλαιὰ. φορῶ. με. κόπανον.*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο, πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; *Ο. κόπανος. ἦτο. ἐμ. ὅσον. πλατύνον. καὶ. ἦτο. εἰς. ἴδιον. τὸν. ὅσον. ἐχρησιμοποιοῦσαν. διὰ. τὸ. μαρμάνεμα. τῶν. ρούχων.*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.);

*ἐγίνετο διὰ τῆς φακῆς
ρεβιθία, ρόβη. κ. κ. κ. εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν*

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κατασκευαστὸν διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ ἀμπεῖος δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

τῆς ἐκδόσεως

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; *ἐγίνετο... ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας...
διὰ τὰς μεγάλας παραροχὰς ἐκρηκτικῶν...
ποιοῦντων... τὰς δευτέρας... τοῦ ὁποῦν... ἐξ τῆς
πρωτοῦντας μας ἀεγεται δι. πλ. οἱ...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπάνίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐξουσίας, καὶ οὐκ ἀπὸ
τῆς χωρὶς τοῦ πατρὸς... ὁ χωρὶς τοῦ πατρὸς ἐχί-
νετο ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐξουσίας, καὶ οὐκ ἀπὸ
τοῦ πατρὸς... μὴ ἐν τῷ... ἐν τῷ...

- Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλθοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ἔρχοντο διὰ τὸν

ε.α. δημοστ. καὶ γραμ. δ.α. ἀκριβ. καμ. κ.α.ν.
διακριβ.ν. καὶ ε.α. τὸ πλεῖστον. συρτουρ. υ.δ.μ.οῦ.

- Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράφοντας τὸν πρώτον λαμπροκόμο αἰτήτη) *Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη* *Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη*

...τον 1956 και στο ίδιο έτος...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἄλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Οἱ ἄλωνισμένοι στάχυες λει...*

[illegible]

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *ἔχει. ἔχει.*

μα κηκίμω... ή βρογχιτις... Δύο το φάρμακο...
...τε τήροσε... ελάνω... εφ'... λού... βερν...

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. ... *Με το σφυρί α.*

η. και ύστερα με τό. Γιατί το λεγόμενo
Γιατί θα.

AKAΔHΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρος, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Πιέται μεταξύ
συγγενῶν ἀλληλοβοήθεια

- 4) Πώς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινας τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πώς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνηται δεύτερον ἁλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ κινδύρα γεμάκια τῶν ἐσχάτων λέγονται...
ἀπόβλαχα ὅτι ὡς θαλά και ἀποχωρίζονται...
ὅταν φτιαγρῖθουν τοῖς καρπῶν και ὅταν...
ἐπομένους μετὰ τὸ ὀρμιόνισμα...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο *Δευ. γινέται. δευτέρα. ἐλλόνιεμα. τὰ*
ἀλόδαχα. ἢ γότταλα. τὰ πρυεῖριο. πριονῶν. δια
τρ. οφνῖ. τιν. ὀρνί. δυν. .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διάλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *Γενν*
ται. πρῶτα. μέ. φτιάριεμα. καὶ. μέ. εἰρῶμα
καὶ. ἐν. εὐνέχετα. μέ. τὰ θριμόνιεμα. .....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

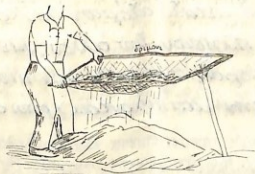
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο πάλιο δερμάτινο

κάδος ἢ ἀφύλος

νων μέ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. μέ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δормόни, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) *Γίνεται μαδαριεμένος*

*τοῦ καρποῦ. μετὰ ἀριολογίᾳ ἢ δριμύντι...
καὶ διὰ τοῦ γεωγράφου. ὑπὸ φυνταμιῶς.
Ὁ κελευταῖος καρπὸς διὰ μαδαριεμοῦ γίνεται.
καὶ ὑπὸ φυνταμιῶς μετὰ κόβειν οὐκ...*

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ; *Ὁ καρπὸς μαζεύεται*

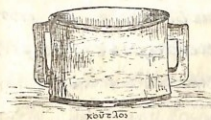
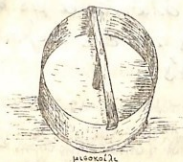
*εἰς σωρόν μετὰ ξυλόφτιον. Ὅταν...
οὗτος ἐσομασθῇ καὶ εἶναι παδαρὸς διὰ...
μεταφοράν εἰς τὴν ἀποθήκην, ἐταυρύνεται
ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ μετὰ φτυάρι, καὶ ὑκείται
ἐν θρόνῳ πολλὰ...*

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *Γίνεται ἀλλοιοβοήθεια μετὰ ἐνδοχρυσίων. ἢ μεταξὺ αἰτόμων καὶ τοῦ αἰλάντα...
εἶναι τὰ ἐν πλοσίον τοῦ ἄλλου. Μετὰ τὰ ἡέρα...
τοῦ μεταφορῶν τρώγων καὶ πίνων εἰς τοῦ...
οὐκ ἐδόθησεν καὶ ὑκονται κριθῶνα πολλὰ...*

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

Αἱ ὀφθαλμοὶ ἐλέγοντο ἁλωνιάτιμα ὡς μεταφράζονται μετὰ
τενεκέ. αὐτὸ ὀνομάζεται μίμιασιν. τὸ ἐπὶ ἡραίνε
ὁ ἰδιουτήτος εἰς τὸ ἐπίτεπὸς ὀφθαλμὸς τοῦτο.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότητα, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) εἰς τὸ ἁλώνι τοῦ εἶδος ὀφθαλμοῦ.

κατεβάλλετο τὸ ἁλωνιάτιμα τὸ ἐπὶ τοῦ
μετὰ τῆς μεταφορᾶς τοῦ εἶναι εἰς τὸ ἐπίτε

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς, εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) Ἀποθηκεύετο εἰς τὴν οἰκίαν καὶ

εἰς μεγάλα ξύλινα υἱωῖα ἐνδιαμέσῳ...
χωρισμένα εἰς ὅποια λήγονται κασόνια

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρωνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.). ἔλιγε-
το... φωτιά...

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ...
... τὴν ἀνάβαν. νέοι καὶ νέες τοῦ χωριοῦ.
... παρυσίδα καὶ ἡλικιωμένους...

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος; ἔφερον ὅσοι...
... ξύλα ἀπὸ τὰς ἐπιτὰς τῆς καὶ ~~καὶ~~...
... ἡλικιωμένων ἀπὸ τοῦς γύρω γράμματα...

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)
... ἐν τῇ ἐνδοχῇ καὶ τῇ ἐνδοχῇ.
... ἀπὸ τῆς ἐνδοχῇ καὶ τῇ ἐνδοχῇ.
... ἡλικιωμένων καὶ τῇ ἐνδοχῇ.
... ἐν τῇ ἐνδοχῇ καὶ τῇ ἐνδοχῇ.

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα. Οὐδὲν ἐστὶν ἡμεῖς.
... ἡλικιωμένων καὶ τῇ ἐνδοχῇ.

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)
... ἐν τῇ ἐνδοχῇ καὶ τῇ ἐνδοχῇ.
... ἀπὸ τῆς ἐνδοχῇ καὶ τῇ ἐνδοχῇ.
... ἡλικιωμένων καὶ τῇ ἐνδοχῇ.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

*ῥυπαίοντα μαδί· μέ· τα· ἔσθαι· καί· πουλάσι·
δι· α· ἡ· καταφάνια τῆς Πρωτομαγιάς.....*

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς) . *Δεν. ὑπαρχ. εἰ.*

τοιούτων ἔσθαι.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ